

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศ
ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว จากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ
โดยนำเสนอผลการศึกษาลำดับดังนี้

1. ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร
2. การติดตามผล
3. โรงเรียนนายเรืออากาศ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับการศึกษา
จึงได้มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้หลายประการ เช่น ก่อ
สวัสดิพาณิชย์ (2518 : 13) ได้กล่าวว่า หลักสูตรหมายถึง สิ่งที่มีบัญญัติให้ครูสอนใน
โรงเรียน กิจกรรมที่ทำการสอนการเรียนกันจริง ๆ ซึ่งรวมถึงการวัดผลด้วย ส่วน สุมิตร
คุณานุภกร (2523 : 2-3) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง โครงการให้การศึกษาเพื่อพัฒนา
ผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะสอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษาที่
กำหนดไว้ สำหรับ ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2532 : 1) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนของ
การเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของการศึกษา วิธีการเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมาย
ซึ่งหมายถึงการพิจารณาคัดเลือกจัดรวบรวมและเรียบเรียงเนื้อหาวิชาและประสบการณ์
ตลอดจนการประเมินผล

นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาต่างประเทศ ได้ให้ความหมายของหลักสูตร เช่น
คาร์เตอร์ วี กูด (Carter V. Good 1973 : 149) ได้ให้ความหมายไว้ 3 ประการ คือ

1. เนื้อหาที่จัดไว้เป็นระบบ ให้ผู้เรียนได้ศึกษา เพื่อให้จบชั้นหรือรับประกาศนียบัตรในหมวดวิชาสำคัญ

2. ค่าโครงทั่วไปของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่จะต้องสอน ซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กมีความรู้จนจบชั้น หรือได้รับประกาศนียบัตร เพื่อให้สามารถเข้าเรียนต่อทางอาชีพต่อไป

3. กลุ่มวิชา และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ ซึ่งนักเรียนได้เล่าเรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา

สำหรับ โบแชม (George A. Beauchamp 1975: 196) กล่าวว่า หลักสูตรคือแผนที่เขียนขึ้นเพื่ออธิบายขอบเขตและการจัดโปรแกรมการศึกษาสำหรับโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง

หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้ สติปัญญาที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายทางการศึกษา ที่ได้กำหนดไว้ นอกจากนี้หลักสูตรยังเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นว่า สถาบันศึกษามีความมุ่งหมายในการให้การศึกษแก่ผู้เรียนอย่างไร มีความรู้ความสามารถและทักษะด้านใด เพราะฉะนั้นหลักสูตรจะเป็นแบบอย่างที่จะกำหนดทิศทางและประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ถ้าหากได้มีการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ดี ผลผลิตที่ออกมาจะต้องดีด้วย ดังที่ สันต์ ธรรมบำรุง (2527 : 9-10) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตร ไว้ดังนี้ คือ

1. หลักสูตร เป็นแผนปฏิบัติงานหรือเครื่องมือชี้แนวทางปฏิบัติของครู เพราะหลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลไว้เป็นแนวทาง

2. หลักสูตร เป็นข้อกำหนดแผนการเรียนการสอน ซึ่งเป็นส่วนรวมของประเทศ เพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

3. หลักสูตร เป็นเอกสารทางราชการ เป็นบัญญัติของรัฐบาล เพื่อให้บุคคลที่ทำการเกี่ยวข้องกับการศึกษาปฏิบัติตาม

4. หลักสูตร เป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา เพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถาบันศึกษาระดับต่าง ๆ และยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่งในการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร อาคาร สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ ของการศึกษาของรัฐ ให้แก่สถานศึกษาด้วย

5. หลักสูตร เป็นแผนการดำเนินงานของผู้บริหารการศึกษา ที่จะอำนวยความสะดวก และควบคุมดูแลติดตามผล ให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลด้วย

6. หลักสูตร จะกำหนดแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงาม และพัฒนาการของเด็ก ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

7. หลักสูตร จะกำหนดลักษณะและรูปแบบของสังคมในอนาคต ไว้ว่าจะเป็นไปในรูปใด

8. หลักสูตร จะกำหนดลักษณะแนวทางให้ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ความประพฤตินี้จะเป็นประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งเป็นการพัฒนากำลังคนที่จะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติที่ได้ผล

9. หลักสูตร จะเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความเจริญของประเทศ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนา ประเทศใดจัดการศึกษาโดยมีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย มีประสิทธิภาพ ทันท่วงที และการเปลี่ยนแปลง ย่อมได้กำลังคนที่มีประสิทธิภาพสูง

องค์ประกอบของหลักสูตร

การที่จะพิจารณาหลักสูตรว่า หลักสูตรนั้นมีลักษณะโครงสร้างและขอบเขตเป็นอย่างไร ก็จะต้องพิจารณาที่องค์ประกอบของหลักสูตร เพื่อจะได้ภาพโครงสร้างของหลักสูตรทั้งระบบสำหรับองค์ประกอบของหลักสูตรนั้น มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ทัศนะไว้ดังเช่น ฮิลดา ทาบ (Hilda Taba 1962 : 424-425) ได้กล่าวว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะวิชา
2. เนื้อหาวิชา และจำนวนชั่วโมง สำหรับการสอนแต่ละวิชา
3. กระบวนการเรียนการสอน หรือการนำหลักสูตรไปใช้
4. การประเมินผล

ส่วน สุมิตร คุณานุก (2518 : 9) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย ความมุ่งหมาย เนื้อหา การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผล

สำหรับหลักสูตรในระดับอุดมศึกษานั้น เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา และองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเนื้อหา ไททอร์ย์ สีนลาร์ตัน (2524 : 20) ได้กล่าวว่า เนื้อหา และองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเนื้อหา แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ส่วนของวิชาชีพ เป็นเนื้อหาความรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษา จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจ และปฏิบัติได้ ในวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง เช่น ครู แพทย์ พยาบาล วิศวกร สถาปนิก เป็นต้น

2. ส่วนของการศึกษาทั่วไป เป็นเนื้อหาความรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบัน อุดมศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ทักษะ แนวคิดและบุคลิกที่กว้างขวาง ไม่คับแคบเฉพาะใน สาขาวิชาชีพของตน มีความรับผิดชอบ สร้างเสริมคุณธรรมด้านต่าง ๆ เพื่อให้เป็นคนที่สมบูรณ์ และเป็นพลเมืองดี ซึ่งปัจจุบันนี้ ทบวงมหาวิทยาลัย ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานของหมวดวิชา การศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2532) นอกจากนี้รูปแบบของหลักสูตรที่จัดสอน เป็น 2 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ แบบบังคับร่วม และแบบบังคับกระจาย ทั้งสองรูปแบบต่างก็เป็นรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของ มหาวิทยาลัย และสถาบัน ที่เทียบเท่าทุกแห่งของไทย

3. ส่วนของวิชาเลือก การศึกษาในระดับอุดมศึกษา ถือได้ว่าวิชาเลือกมีส่วน สำคัญ เพราะเป็นการให้โอกาสแก่ความสนใจที่กว้างขวาง และแตกต่างของผู้เรียน

นอกจากนี้ ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2532 : 1) กล่าวว่า องค์ประกอบของ หลักสูตร มีบทบาทในการกำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาในหลักสูตร องค์ประกอบของ หลักสูตรในระดับอุดมศึกษา มี 4 ส่วนคือ

1. การศึกษาทั่วไป (General Education)
2. การศึกษาวิชาเฉพาะ (Specialized Education)
3. วิชาเลือกตามที่สนใจ (Exploratory Education)
4. วิชาที่ช่วยเสริมประสบการณ์ด้านอื่น ๆ ได้แก่ ผู้เรียน (Enrichment Education)

และ Bergquist (อ้างใน ปทีป เมธาคุณวุฒิ, 2532 : 7) ได้แบ่งรูปแบบ ของหลักสูตรอุดมศึกษาไว้ 8 รูปแบบ ดังนี้

1. หลักสูตรเน้นการถ่ายทอดเจตนารมณ์ (Heritage Based) เป็นหลักสูตร ที่เน้นให้นักศึกษาเข้าใจอย่างชัดเจน เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา และวัฒนธรรมของตนเอง พร้อมทั้งให้ความรู้ และทักษะที่จะอยู่เผชิญกับปัญหาในโลกปัจจุบัน และอนาคต

2. หลักสูตรเน้นประเด็นปัญหา (Thematic Based) ในสังคมปัจจุบันที่มีปัญหาหลายประการ ซึ่งจะต้องใช้ศาสตร์หลาย ๆ ด้าน ช่วยแก้ปัญหา หลักสูตรนี้จะช่วยให้นักศึกษาศึกษาแหล่งข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ในการแก้ปัญหา
 3. หลักสูตรเน้นสมรรถภาพ (Competency Based) สมรรถภาพหลายประการ ได้กำหนดไว้ให้นักศึกษาทราบและนักศึกษาจะต้องพยายามที่จะแสดงให้ผู้สอนเห็นว่าตนเองมีสมรรถภาพเหล่านี้แล้ว นักศึกษาจึงจะผ่านหลักสูตรนี้ได้
 4. หลักสูตรเน้นวิชาชีพ (Career Based) หลักสูตรรูปแบบนี้ กำหนดขึ้นเพื่อเตรียมนักศึกษาไปสู่วิชาชีพนั้น ๆ โดยเฉพาะ
 5. หลักสูตรเน้นประสบการณ์ (Experienced Based) ในหลักสูตรเน้นประสบการณ์ การเรียนการสอนภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ได้กำหนดไว้ชัดเจน และจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสัมพันธ์กับทฤษฎี ซึ่งสอนภายในชั้นเรียน
 6. หลักสูตรเน้นนักศึกษา (Student Based) หลักสูตรนี้เปิดโอกาสให้นักศึกษาเป็นผู้ตัดสินใจในการเลือกประสบการณ์ในการเรียนรู้ ตลอดจนการตั้งเกณฑ์และแนวทางในการประเมินผลตัวนักศึกษาเอง โดยทั่วไปจะใช้เป็นสัญญาการเรียน (Learning Contract) ระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอน
 7. หลักสูตรเน้นค่านิยม (Value Based) ในหลักสูตรนี้เน้นให้นักศึกษารับทราบแหล่งข้อมูลและประสบการณ์ที่นักศึกษาจะศึกษา หรือขยายขอบเขตของค่านิยมที่นักศึกษามีอยู่ หรือรวมทั้งการรับค่านิยมใหม่ ซึ่งค่านิยมเหล่านี้จะเกี่ยวข้องกับสังคม การเมือง ศาสนา ชีวิต และแผนการทำงาน ของนักศึกษาในอนาคต
 8. หลักสูตรเน้นอนาคต (Future Based) สภาพการณ์ต่าง ๆ ถูกกำหนดขึ้นโดยมีข้อตกลงว่าเพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาหาความรู้ ทักษะ หรือทัศนคติ ที่เหมาะสมในการสร้างอนาคตที่ปรารถนา หรืออนาคตที่น่าจะเป็นไปได้ในสังคม
- จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญ จะประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล เพราะฉะนั้น ในการนำหลักสูตรไปใช้นั้นจะตอบสนองต่อผู้เรียนและสังคมเพียงใด ก็ขึ้นอยู่กับ การประเมินหลักสูตร โดยการติดตามผล เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

การติดตามผล

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา เป็นกิจกรรมที่ควรกระทำในทุกระดับ การศึกษาหาความรู้ในระยะเวลาหนึ่ง จนกระทั่งสำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพ ตามความรู้ที่ได้ศึกษา ว่าผู้สำเร็จการศึกษานั้น ได้ใช้ความรู้ความสามารถที่ได้รับจากสถาบันของตนเอง มากน้อยเพียงใดในการปฏิบัติงานแก้ปัญหา และอุปสรรคอย่างไรบ้าง ตลอดจนมีข้อคิดต่อสถาบันของตนในเรื่องต่าง ๆ อย่างไร อันจะเป็นการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษานั้น ๆ ซึ่งในส่วนนี้เองนับเป็นมูลเหตุสำคัญที่ผู้บริหารสถาบัน ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา ต้องการศึกษาติดตามผลความสำเร็จของนักศึกษาที่สำเร็จออกไป เพื่อประโยชน์ของนักศึกษา และสถาบันในการที่จะปรับปรุงพัฒนาให้การดำเนินงานต่าง ๆ ทุกฝ่าย ในสถาบันให้ประสบผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพสูงสุด ในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษานั้น ได้มีผู้ทำการศึกษาวิจัย โดยให้ความหมายวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายวิธี และกระบวนการ และประโยชน์ของการติดตามผลไว้ดังนี้ คือ

ความหมายของการติดตามผล

ในเรื่องเกี่ยวกับความหมายของการติดตามผล ได้มีผู้อธิบายไว้ดังนี้

คาลวิน (Calvin, 1970 : 17) ได้ให้ความหมายของการติดตามผลไว้ดังนี้

1. เป็นกระบวนการหาข้อมูลหรือข่าวสาร เกี่ยวกับผู้ที่จบการศึกษาไปแล้ว ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการแนะแนวและให้บริการต่อผู้จบการศึกษา

2. เป็นโครงการที่จะรวบรวมสถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่เรียนสำเร็จจากหลักสูตรวิชาชีพ เพื่อจะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานและการฝึกงาน

ส่วน เซอทเซอร์ และสโตน ได้ให้ความหมายของการติดตามผลไว้ว่า คือวิธีการหนึ่งที่เรามาใช้เพื่อเป็นเครื่องกำหนดว่า บุคคลมีการพัฒนาในหน้าที่การงานของเขาหรือไม่รวมทั้งการนำไปใช้สำหรับนักเรียนนักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้ว เขาสามารถเรียนรู้เข้าใจ หรือปรับตัวเข้ากับสภาพการณ์ต่าง ๆ และมีการพัฒนาหลังสำเร็จการศึกษาหรือไม่เพียงใด และการติดตามผลยังเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงความคิดเห็นต่าง ๆ ของเขา (Schertzer and Stone 1971 : 374-375)

สำหรับ เฮย์ และฮอนสัน ได้กล่าวว่า การติดตามผลเป็นกระบวนการที่จะทำให้ทราบว่าแผนการประกอบอาชีพของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ประสบความสำเร็จ

เพียงใด และในเวลาเดียวกันก็สามารถประเมินผลการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ใช้อยู่ด้วย (Hayes & Hopson 1977 : 122-123)

นอกจากนี้ วัชร ทรัพย์มี ยังได้กล่าวว่า การติดตามผลการศึกษา เป็นการติดตามผลหลังจากที่นักเรียนออกจากโรงเรียนไปแล้ว จะได้ข้อมูลให้ทางโรงเรียนทราบว่า นักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้ว ประกอบอาชีพใด หรือทำงานอะไร นักเรียนประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเพียงใด (วัชร ทรัพย์มี, 2521 : 106) และในทำนองเดียวกัน สุโท เจริญสุข ได้กล่าวถึงความหมายของการติดตามผลว่า เป็นการตรวจวัดผลการปฏิบัติงานที่ได้กระทำไปแล้วว่าอยู่ในเกณฑ์ใด มีข้อดีข้อเสียอย่างไรบ้าง เพื่อที่จะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น (สุโท เจริญสุข, 2521 : 33)

จุดมุ่งหมายของการติดตามผล

อนันต์ อนันตรังสี ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการติดตามผลไว้ว่า เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียน ซึ่งออกจากโรงเรียนไปแล้วต้องประสบ และการให้ความช่วยเหลือต่อไป นอกจากนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนเก่าเกี่ยวกับการที่จะปรับปรุงโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ดีที่สุด และหาข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการประเมินผลงานการแนะแนว (อนันต์ อนันตรังสี, 2517 : 167-168)

สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม ได้ให้วัตถุประสงค์ของบริการติดตามผลไว้ว่า เพื่อ

1. ศึกษาถึงความสามารถในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน
2. นำผลที่ได้มาปรับปรุงโครงการแนะแนว และหลักสูตรของโรงเรียน
3. ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของชุมชนในการผลิตนักศึกษา เพื่อที่จะได้ตรงกับความต้องการของชุมชนต่อไป

4. ศึกษาว่าผู้ที่สำเร็จออกไปแล้วประสบความสำเร็จในการทำงานหรือไม่

เพียงใด

5. เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนได้เป็นอย่างดี
6. นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิจัยในการแนะแนวต่อไป (สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม, 2520 : 57) ในการติดตามผลที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้

ยูพา อุดมศักดิ์ ได้กล่าวว่า อาจทำได้ 3 ลักษณะ คือ ติดตามจากผู้สำเร็จการศึกษาไปแต่ละรุ่น ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาคือผู้ใช้ และหน่วยงานที่คิดว่าน่าจะใช้ผู้สำเร็จการศึกษา เป็นการศึกษากำลังคน (ยูพา อุดมศักดิ์, 2515 : 14)

ส่วน วัชร ทรัพย์มี (2521 : 70) ได้ให้วัตถุประสงค์ของการติดตามผลศิษย์เก่า ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนปัจจุบันได้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่ศิษย์เก่าของโรงเรียนประกอบ
2. เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจอภิปรายเกี่ยวกับข้อมูลด้านอาชีพ
3. เพื่อให้นักเรียนตระหนักว่า การวางแผนโครงการประกอบอาชีพเป็นสิ่งจำเป็น
4. เพื่อเป็นการส่งเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างศิษย์เก่า กับนักเรียนปัจจุบัน และระหว่างศิษย์เก่ากับโรงเรียน

5. นักแนะแนวจะได้ข้อมูลด้านอาชีพของนักเรียนเก่า เป็นการติดตามผลในทำนองเดียวกัน เซอร์ทเซอร์ และสโตน ยังได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการติดตามผลเพื่อหาข้อมูลศิษย์เก่ามีความสามารถในการประกอบอาชีพอะไร เพื่อรับทราบความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอน และการให้บริการต่าง ๆ และเพื่อรับแนวคิดในการปรับปรุงการบริการต่าง ๆ ในสถานศึกษา นอกจากนี้เพื่อเตือนให้นักศึกษาปัจจุบันได้ตระหนักถึงปัญหาที่จะมีมาในภายหน้า (Shertzer & Stone 1981 : 391)

วิธีดำเนินการติดตามผล

ในการดำเนินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษานี้ เบอร์ดี้ และคณะ (Berdie and others 1963 : 151-156) ได้เสนอแนะแนวทางในการดำเนินการติดตามผลไว้ว่า

1. ประชุมปรึกษาหารือกันระหว่างคณะผู้บริหารการศึกษา ถึงความต้องการในการติดตามผล และเรื่องราวต่าง ๆ ที่ต้องการศึกษา
2. ตั้งวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่สถานศึกษาจะได้รับ
3. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในการศึกษาติดตามผล
4. นำวัตถุประสงค์และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปทบทวนร่วมกับคณะครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อฟังข้อเสนอนแนะและขอความช่วยเหลือ

5. วิธีการและขบวนการต่าง ๆ รวมทั้งการวิเคราะห์ผล จะต้องมีความเชื่อถือได้ ดังนั้นจึงควรอาศัยผู้ชำนาญ ซึ่งได้แก่ นักสถิติ นักวิจัย เพื่อช่วยในการวางแผน และเขียนแบบสอบถาม

6. มีการวางแผน และเตรียมงานอย่างดี ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

7. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง อาจเลือกตามปีที่สำเร็จ จากชั้นเรียน หรือจากกลุ่มเฉพาะก็ได้ ตามความเหมาะสม

8. ต้องตัดสินใจล่วงหน้า ว่าอย่างน้อยควรจะได้แบบสอบถามคืนมาเท่าใด เพราะการได้รับคืนมาทั้งหมดย่อมเป็นไปไม่ได้ แต่ถ้าได้รับคืนมาน้อยเกินไป ก็จะได้ข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ในการสรุปผล

9. นำผลที่ได้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์

ในการติดตามผลนั้น มีวิธีการดำเนินการ อาจจะใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ หรือการศึกษารายงานของสถานศึกษาในระดับสูง ๆ เพื่อที่จะได้ทราบถึงข้อมูล และในการใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามนั้น ฟรอร์ริส ได้ให้เกณฑ์ที่ควรปฏิบัติไว้ 3 ประการ คือ

1. แบบสอบถามนั้นจะต้องไม่ใช้เวลาผู้ตอบมากเกินไป

2. เรื่องราวต่าง ๆ ที่จะรวบรวมมานั้น สถานศึกษาควรดำเนินการวิเคราะห์ด้วยตนเอง ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น

3. ควรคำนึงถึงการปรับตัวหลังจากนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพราะสถานศึกษาจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น (Froehich 1959 : 309)

ส่วน โทมัส ดีม (Thomas Deam อ้างใน จันทิมา โภจนานท 2524 : 29) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับวิธีการที่ใช้ในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา และความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อวิธีการเหล่านั้น ผลการวิจัยพบว่า แนวทางที่จะนำไปใช้ในการดำเนินการติดตามผล ดังนี้

1. วัตถุประสงค์เบื้องต้นในการติดตามผล ควรจะประเมินและปรับปรุงเกี่ยวกับการดำเนินการของสถาบันว่า บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันหรือไม่ และเรื่องเนื้อหาหลักสูตร บริการแนะแนว และการสอน

2. ควรมีหน่วยงานเฉพาะ เพื่อการศึกษาติดตามผล ซึ่งจะมิหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง

3. การดำเนินงานของหน่วยงาน จะต้องอยู่ภายใต้การสั่งการของคณะกรรมการบริหารงาน ซึ่งประกอบด้วย คณะจารย์ ผู้บริหาร นักศึกษาปัจจุบัน และกรรมการที่อยู่อวงการศึกษา

4. ข้อสรุปที่ได้จากการติดตามผลนี้ ควรจัดพิมพ์เผยแพร่ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาได้รับทราบด้วย

5. ข้อเท็จจริงที่ควรจะรวบรวมได้จากนักศึกษาเก่า ได้แก่ งานที่นักศึกษาเก่าทำอยู่ หรืองานที่ทำหลังจากออกจากสถาบันการศึกษาแล้ว ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มสถาบันการศึกษาแก่นักศึกษาปัจจุบันและอนาคต ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพของนักศึกษา และความประทับใจที่ได้รับจากสถาบันการศึกษา

6. วิธีการที่ใช้ในการติดตามผล ควรจะประกอบด้วยวิธีการต่าง ๆ รวมกัน เช่น รายงานจากนายจ้าง การสัมภาษณ์ รายงานจากสถาบันการศึกษา การติดต่อทางโทรศัพท์ และการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์

7. เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ รายงานจากนายจ้าง และจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ การวิเคราะห์บันทึกต่าง ๆ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบแสดงความคิดเห็น

8. แหล่งต่าง ๆ ที่ควรติดต่ออย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยในการติดตามผล ได้แก่ นักศึกษาเก่า ผู้บังคับบัญชา หรืออาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษา อาจารย์ อาจารย์แนะแนว ผู้บริหารของสถาบันการศึกษาชั้นสูง รวมทั้งนายทะเบียน

9. ควรมีการคำนวณค่าใช้จ่าย และจัดตั้งงบประมาณเฉพาะไว้ในงบประมาณประจำปีของสถาบันการศึกษานั้น ๆ

10. สถาบันการศึกษา ควรพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขวิธีการ เมื่อปรากฏผลว่าการดำเนินงานมีสิ่งบกพร่อง

11. สิ่งที่สถาบันควรจัดหา คือ การเตรียมนักเรียนรุ่นใหม่ เพื่อการติดตามผลในอนาคต จัดทำทำเนียบนักศึกษาเก่าให้ทันสมัยอยู่เสมอ จัดวางแผนร่วมเพื่อการศึกษาติดตามผลของสถาบันการศึกษา และวางแผนอย่างละเอียด ในการติดตามผลแต่ละครั้ง

ดังนั้น วิธีดำเนินการติดตามผลนี้ จะต้องติดตามกับตัวบัณฑิตเอง และผู้ใช้บัณฑิต หรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต โดยมีรายงานข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวบัณฑิต จากผู้ใช้บัณฑิต สถาบันการศึกษา การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบแสดงความคิดเห็น ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและสถาบันการศึกษา ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าการ

ติดตามผลจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคลและสถาบันการศึกษาและหน่วยงานได้ ซึ่งในเรื่องดังกล่าวนี้ บุญจิตต์ ๗ ลำเลียง ได้กล่าวถึง การติดตามผลต่อผู้สำเร็จการศึกษาจะยังประโยชน์ คือ ด้านผู้สำเร็จการศึกษา การติดตามผล จะเป็นส่วนช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วให้ได้งานเร็วที่สุด ด้านผู้ให้คำปรึกษา การติดตามผลจะเป็นการตรวจสอบผลสำเร็จของการแนะแนวและความสามารถของผู้ให้คำปรึกษา ผลที่ได้รับจะเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขโครงการต่อไปในอนาคต ด้านหน่วยบริการจัดหางาน การที่ได้ทราบว่าผู้สำเร็จการศึกษาได้เข้าทำงานหรือไม่ หน่วยบริการจัดหางานจะได้ใช้ในการพิจารณาบรรจุผู้ที่ยังไม่ได้งานทำ ให้ได้งานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เ็นมากที่สุด ด้านผู้บริหารหรือผู้จัดทำหลักสูตร ผลที่ได้รับจากการติดตามผล จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น และยังจะได้ทราบเกี่ยวกับเรื่องอื่น ๆ เช่น การปรับตัว สภาพทางอารมณ์ ร่างกาย และสังคม เป็นต้น (บุญจิตต์ ๗ ลำเลียง 2512 : 10) เพราะฉะนั้น การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษานี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์เป็นอย่างมากต่อสถาบันและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จากที่ได้กล่าวมานี้ จึงสรุปได้ว่าการติดตามผลเป็นกระบวนการหนึ่ง ที่จะได้ทราบถึงข้อมูล และพฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อทราบถึงความรู้ความสามารถ และปัญหาในการประกอบอาชีพของบุคคลเหล่านั้น และเพื่อทราบความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งกระทำภายหลังจากที่ได้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันไปแล้ว ทั้งนี้เพื่อนำผลการติดตามมาใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาระบบการผลิตบัณฑิตของสถาบัน ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น นอกจากนี้การติดตามผลยังเป็นสิ่งที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สำเร็จการศึกษาในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพของงาน เพื่อให้การทำงานดีขึ้น และมีมั่นคงขึ้น และยังเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการศึกษากับผู้สำเร็จการศึกษาอีกด้วย

โรงเรียนนายเรืออากาศ

โรงเรียนนายเรืออากาศมีประวัติความเป็นมา และข้อมูลต่าง ๆ ตามรายละเอียดที่จะนำเสนอในหัวข้อต่อไป

ประวัติความเป็นมา และสภาพปัจจุบัน

ในระยะเริ่มแรกที่ได้มีการสถาปนากองทัพอากาศขึ้นที่ดอนเมือง เมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2457 กองทัพอากาศยังไม่มีโรงเรียนที่จะผลิตนายทหารสัญญาบัตรของตนเอง จึงต้องรับบุคคลจากทั้งฝ่ายทหาร และฝ่ายพลเรือน เข้ามาเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตร และศิษย์การบินดำเนินการโดยรับสมัครจากสถาบันการศึกษาทหาร เช่น จากโรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายร้อยสำรองทหารบก ส่วนที่ได้รับจากฝ่ายพลเรือนรับจากผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยทั่วไป และอีกส่วนหนึ่งได้มาจากการเลื่อนชั้น จากนายทหารชั้นประทวนเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตร ซึ่งก็ยังไม่เพียงพอ และไม่ทันความต้องการของกองทัพอากาศ เพราะวิวัฒนาการด้านการบินและกองกำลังทางอากาศ ได้พัฒนาก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว และกองทัพอากาศมีความต้องการกำลังพลที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะสาขามากกว่าความรู้ทั่ว ๆ ไป ดังนั้นกองทัพอากาศจึงได้จัดเตรียมโครงการจัดตั้งโรงเรียนผลิตนายทหารชั้นสัญญาบัตร ที่เป็นของกองทัพอากาศโดยเฉพาะ

ในปี พ.ศ. 2494 กรมยุทธศึกษาทหารอากาศได้เสนอโครงการจัดตั้งโรงเรียนนายเรืออากาศ โดยโครงการนี้แบ่งออกเป็น 2 แผน คือ

1. แผนชั่วคราว โดยตัดแปลงอาคารที่มีอยู่เดิม คือ ตึกเหลือง ซึ่งนายพลทหารกัญญา (โตใจ) ได้สร้างไว้เมื่อครั้งสงครามมหาเอเซียบูรพาให้เป็นที่ตั้งโรงเรียนนายเรืออากาศชั่วคราวไปก่อน

2. แผนถาวร เป็นแผนก่อสร้างอาคารถาวรของโรงเรียนนายเรืออากาศ โดยตั้งที่กิโลเมตรที่ 24 ถนนพหลโยธิน ซึ่งแผนดังกล่าวนี้ คณะรัฐมนตรีได้ลงมติรับหลักการเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2495 กองทัพอากาศจึงได้แต่งตั้ง นาวาอากาศเอก ละเอิม ปิ่นสุวรรณ เป็นผู้บังคับการโรงเรียนนายเรืออากาศคนแรก ต่อมาในวันที่ 1 พฤษภาคม 2496 โรงเรียนนายเรืออากาศ ได้เปิดรับนักเรียนนายเรืออากาศ รุ่นที่ 1 จำนวน 30 คน เข้าศึกษา โดยได้ทำพิธีเปิดการศึกษาอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2496 ถือว่าเป็นวันสถาปนาโรงเรียนนายเรืออากาศมาจนถึงปัจจุบัน และปัจจุบันนี้โรงเรียนนายเรืออากาศตั้งอยู่ที่ 171/1 แขวงคลองถนน เขตบางเขน มีเนื้อที่ 250 ไร่ (25 ปี โรงเรียนนายเรืออากาศ, 2521 : 7-15)

ปัจจุบันโรงเรียนนายเรืออากาศได้ผลิตนายทหารสัญญาบัตรที่มีประสิทธิภาพให้กับ กองทัพอากาศไปแล้ว จำนวน 35 รุ่น มีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา 3,465 คน (36 ปี โรงเรียนนายเรืออากาศ, 2535) และในขณะนี้ผู้สมัครเข้าเป็นนักเรียนนายเรืออากาศ ต้องสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือ เทียบเท่า เป็นชายโสด มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด อายุไม่เกิน 18 ปี (นับอายุตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร) มีความประพฤติดี และมีลักษณะท่าทางร่างกาย และจิตใจ เหมาะแก่การเป็นทหาร โดยส่งไปเรียนร่วมกัน 3 เหล่าทัพ และกรมตำรวจ เป็นระยะเวลา 2 ปี ที่โรงเรียนเตรียมทหารแล้วเข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนนายเรืออากาศ เป็นระยะเวลา 5 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะได้รับปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต เรียกว่า วท.บ (ทอ.) และได้รับการบรรจุเข้ารับราชการ และแต่งตั้งยศเป็นว่าที่เรืออากาศตรี

วิธีการสมัครและคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนนายเรืออากาศ

ปัจจุบันการสมัครเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของกองทัพอากาศนั้น โรงเรียนนายเรืออากาศจะเป็นหน่วยที่ดำเนินการสอบคัดเลือกเอง โดยมีรายละเอียดพอสรุปได้คือ

คุณสมบัติของผู้สมัคร

ผู้สมัครจะต้องสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4) หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ หรือเทียบเท่าขึ้นไป มีอายุไม่ต่ำกว่า 14 ปีบริบูรณ์ และไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์ เป็นชายโสด โดยมีสัญชาติไทย พร้อมทั้งบิดามารดาต้องมีสัญชาติไทยโดยกำเนิด และมี อวัยวะ รูปร่าง ลักษณะท่าทางเหมาะแก่การเป็นทหาร มีสุขภาพบริบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่เป็นโรคตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

การสอบคัดเลือก

การสอบคัดเลือกจะกระทำเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสอบภาควิชาการ จะสอบวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และภาษาไทย ซึ่งมีเนื้อหาวิชาครอบคลุมความรู้ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

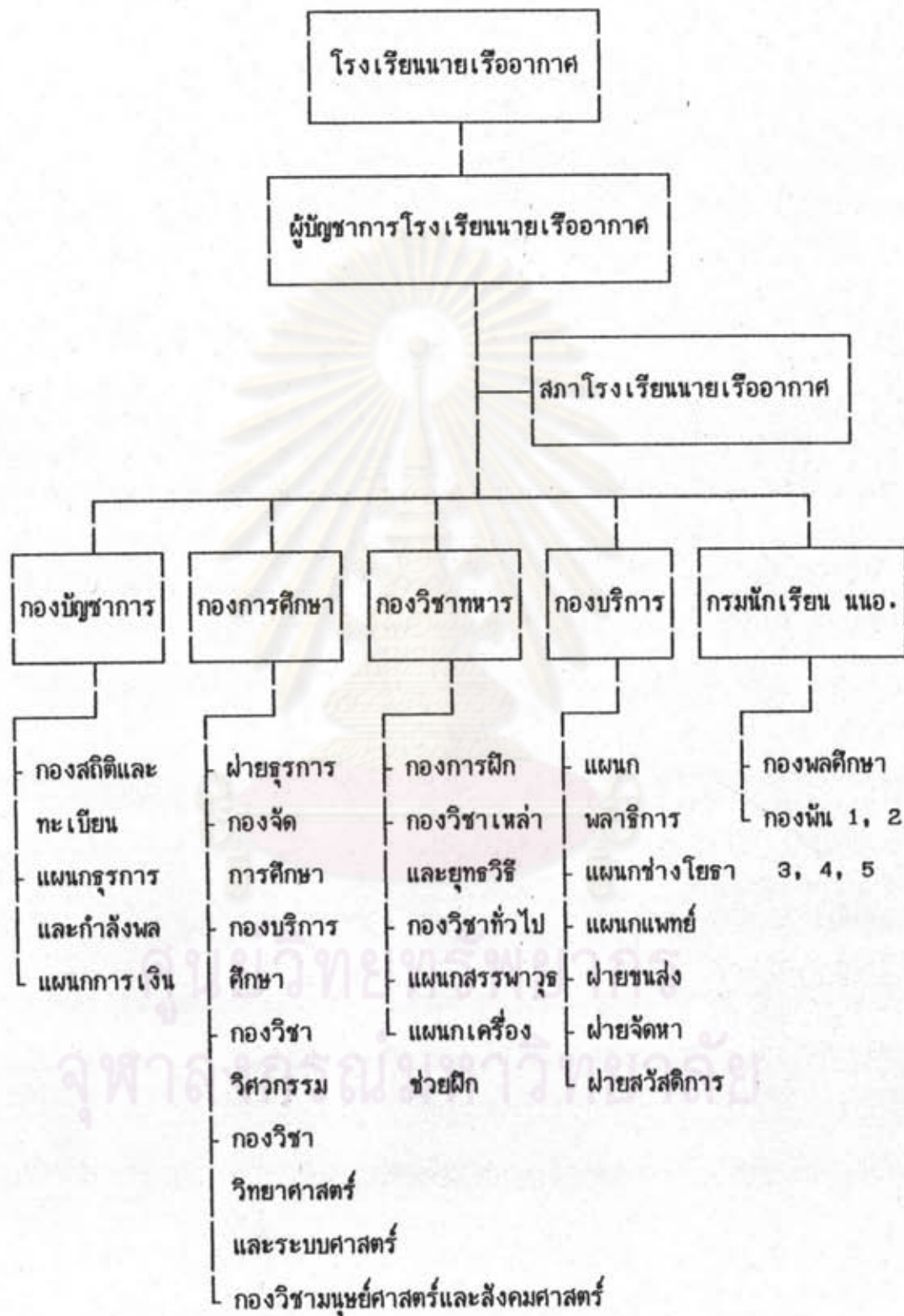
2. การสอบพลศึกษา สัมภาษณ์ท่วงทิวาจา และการตรวจสอบร่างกาย สำหรับการสอบในขั้นนี้ จะต้องเป็นผู้ที่สอบผ่านการสอบในภาควิชาการมาแล้ว ตามจำนวนที่โรงเรียนนายเรืออากาศได้คัดเลือกไว้ และเมื่อทดสอบในขั้นดังกล่าวนี้เรียบร้อยแล้ว ทางโรงเรียนนายเรืออากาศจะประกาศผลการสอบในขั้นสุดท้าย ว่าผู้ใดมีสิทธิเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของกองทัพอากาศ (โรงเรียนนายเรืออากาศ, 2535)

ภารกิจโรงเรียนนายเรืออากาศ

โรงเรียนนายเรืออากาศมีภารกิจในการจัดการศึกษา และฝึกอบรมนักเรียนนายเรืออากาศให้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นนายทหารสัญญาบัตรที่มีประสิทธิภาพของกองทัพอากาศ โดยมีผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศรับผิดชอบในการปกครองบังคับบัญชา และมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามอัตรา กับมีสภาโรงเรียนนายเรืออากาศ เป็นที่ปรึกษาในการดำเนินการ และโรงเรียนนายเรืออากาศ ได้มีการจัดส่วนราชการ ดังแสดงตามแผนภูมิที่ 1

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 1 การจัดส่วนราชการของโรงเรียนนายเรืออากาศ

ที่มา : ทำเนียบอัตรากองทัพอากาศ, พ.ศ. 2506 และ คำสั่งกองทัพอากาศ (เฉพาะ) ที่ 196/30, พ.ศ. 2530

เพื่อให้ภารกิจบรรลุผลโดยสมบูรณ์ โรงเรียนนายเรืออากาศได้ดำเนินการตามระบบและหลักสูตรการศึกษา ซึ่งกองทัพเรือเห็นชอบ และสภาการศึกษาวิชาการทหารอนุมัติให้ใช้แล้ว ประกอบด้วยการศึกษาวิชาวิทยาการ การฝึกอบรม วิชาทหาร และความเป็นผู้นำ การฝึกพลศึกษาและการกีฬา การอบรมจริยศึกษา และฝึกอบรมกิจกรรมพิเศษ และการเสริมสร้างประสบการณ์ ใช้เวลาศึกษาและฝึกอบรมทั้งสิ้น 5 ปี นักเรียนนายเรืออากาศที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ จะได้รับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (ทอ.) และได้รับการแต่งตั้งยศเป็นว่าที่เรืออากาศตรี (หลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ, 2526)

หลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ

ในการผลิตบัณฑิตของโรงเรียนนายเรืออากาศเท่าที่ผ่านมา โรงเรียนนายเรืออากาศได้มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยตลอดมาจนถึงปัจจุบันนี้เป็นจำนวน 10 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ พุทธศักราช 2496, 2497, 2500, 2504, 2507 2512, 2516, 2521, 2526 และหลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ พุทธศักราช 2530 ซึ่งมีผู้สำเร็จการศึกษาไปเพียงรุ่นเดียว สำหรับหลักสูตรที่ใช้ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นหลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ พุทธศักราช 2526 พอสรุปได้ดังนี้

หลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ มีความมุ่งหมาย ดังนี้ (หลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ, 2526)

1. การศึกษาวิชาวิทยาการ มุ่งหมายที่จะให้นักเรียนนายเรืออากาศ มีความรู้วิชาวิทยาการเท่าเทียมมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ในด้านวิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ สาขาต่าง ๆ
2. การฝึกอบรมวิชาทหาร และความเป็นผู้นำ มุ่งหมายที่จะให้นักเรียนนายเรืออากาศ มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการทหารขั้นพื้นฐาน ตลอดจนถึงขั้นการปฏิบัติงานให้พร้อม เพื่อปฏิบัติหน้าที่นายทหารสัญญาบัตร และสร้างเสริมความสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เกียรติวินัย รักประเทศชาติ และมีบุคลิกลักษณะ เหมาะสมที่จะเป็นผู้บังคับบัญชาและผู้เฝ้าทหาร

3. การฝึกอบรมผลึกษาและการกีฬา มุ่งที่ให้นักเรียนนายเรืออากาศ มีร่างกายแข็งแรง มีความมุ่งมั่น และมีไหวพริบปฏิภาณในการแก้ปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งให้รู้จักคุณค่าทางกีฬา รู้วิธีบริหารร่างกายที่ถูกต้องตามวิธีการ รู้จักวิธีเล่นเกมกีฬาเป็นชุด และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

4. การอบรมจริยศึกษา มุ่งหมายที่จะอบรมจิตใจ ความประพฤติ และอุปนิสัยของนักเรียนนายเรืออากาศ ให้ถึงพร้อมด้วยคุณธรรมอันดีงาม รู้จักประพฤติปฏิบัติตนในการเป็นผู้ใต้บังคับบัญชา และรู้จักวางตนให้ถูกต้องเมื่อทำหน้าที่ปกครองบังคับบัญชา มีหลักศีลธรรมในการประพฤติตนออกเหนือไปจากการปฏิบัติได้ตามกรอบของวินัยทหาร และให้ยึดมั่นในเกียรติศักดิ์ของตนเอง และหมู่คณะ

5. การฝึกอบรมกิจกรรมพิเศษ มุ่งหมายที่จะส่งเสริมให้นักเรียนนายเรืออากาศ ได้แสดงความสามารถพิเศษ ซึ่งมีอยู่แล้วในตัวให้ปรากฏเด่นชัดยิ่งขึ้น เพื่อที่จะเป็นประโยชน์แก่ตนเอง แก่ทางราชการและสังคม นอกจากนี้ยังต้องฝึกอบรมให้นักเรียนนายเรืออากาศ รู้จักวางตน และประพฤติตนให้ถูกต้องเหมาะสมในการเข้าสังคม

6. การเสริมสร้างประสบการณ์ มุ่งหมายที่จะให้นักเรียนนายเรืออากาศ มีประสบการณ์กว้างขวางไม่เฉพาะแต่วิชาที่ศึกษาหรือฝึกอบรมในโรงเรียนนายเรืออากาศ เท่านั้น แต่ยังมีโอกาส หรือสังเกตการณ์ ปฏิบัติงานของหน่วยต่าง ๆ ทั้งทางทหาร และพลเรือน ทั้งที่เป็นส่วนราชการและเอกชน เพื่อประโยชน์โดยตรงต่อการศึกษา และประโยชน์ทางอ้อมสำหรับการปฏิบัติงานในอนาคต

หลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ ได้กำหนดสาขาวิชาที่เปิดสอน จำนวน

8 สาขาวิชา ดังนี้

1. การจัดการระบบ (Systems Management)
2. คอมพิวเตอร์ (Computer Science)
3. บริหารศาสตร์ (Administrative Science)
4. เคมีฟิสิกส์ (Chemical Physics)
5. วิศวกรรมอากาศยาน (Aeronautical Engineering)
6. วิศวกรรมเครื่องกล (Mechanical Engineering)
7. วิศวกรรมไฟฟ้า (Electrical Engineering)
8. วิศวกรรมโยธา (Civil Engineering)

สำหรับในปีการศึกษา 2529 นั้น โรงเรียนนายเรืออากาศ ได้ขออนุมัติเปิดใช้หลักสูตรสาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม เพิ่มเติมในหลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ พ.ศ. 2526 อีก 1 สาขาวิชา และต่อมาก็ยกเลิกสาขาวิชาการจัดการระบบ (กรมกำลังพลทหารอากาศ, 2529)

สาขาวิชาตามที่กล่าวข้างต้นนี้ นักเรียนนายเรืออากาศมีโอกาสเลือกศึกษาในสาขาวิชาหนึ่งวิชาใด ได้ตามความสมัครใจ ตามสิทธิผลการศึกษาและความต้องการของกองทัพอากาศ

โครงสร้างของหลักสูตรและการจัดการศึกษา

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ ได้แบ่งการศึกษาออกเป็นดังนี้ คือ การศึกษาวิชาวิทยาการ โดยได้แบ่งวิชาเพื่อศึกษาเป็น 3 หมวดวิชา รวมจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 200 หน่วยกิต คือ

1. หมวดวิชาร่วม ประกอบด้วยกระบวนวิชาที่เป็นพื้นฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา และกระบวนวิชาที่เป็นความรู้ทั่วไปสำหรับนายทหารชั้นสัญญาบัตร ของกองทัพอากาศ นักเรียนนายเรืออากาศทุกคน จะต้องเรียนกระบวนวิชาในหมวดนี้ทั้งหมด เริ่มตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 จนถึง ชั้นปีที่ 5 นอกจากบางกระบวนวิชาซึ่งอาจทดแทนด้วยกระบวนวิชาอื่นที่จำเป็นต้องเรียน เพื่อให้เป็นพื้นฐานของแต่ละสาขาวิชา มีจำนวน 109 หน่วยกิต ประกอบด้วย

วิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์พื้นฐาน	39 หน่วยกิต
วิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	41 หน่วยกิต
วิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์	11 หน่วยกิต
วิชาทหาร	18 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาร่วมเฉพาะสาขา เป็นวิชาที่เรียนร่วมกันในบางสาขาวิชา ซึ่งเป็นเสมือนนิชารองหรือวิชาหลัก กระบวนวิชาร่วมเฉพาะสาขานี้ มีจำนวน 30 หน่วยกิต

3. หมวดวิชาเฉพาะสาขา ประกอบด้วยกระบวนวิชาที่ต้องศึกษา เพื่อให้มีความรู้ลึกซึ้งเฉพาะสาขาวิชานั้น เป็นเสมือนวิชาหลักหรือวิชาเอก มีจำนวน 61 หน่วยกิต

การจัดการศึกษาของโรงเรียนนายเรืออากาศ ได้แบ่งนักเรียนนายเรืออากาศออกเป็น 2 พวก ในชั้นปีที่ 2 คือ พวกวิทยาศาสตร์และพวกวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งในแต่ละพวกจะเรียนร่วมเฉพาะพวกในชั้นปีที่ 2 และเมื่อขึ้นชั้นปีที่ 3 ก็จะได้เรียนวิชาเฉพาะสาขาวิชา

และวิชาเฉพาะสาขาตามสาขาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยจัดวิชาต่าง ๆ ทั้ง 3 หมวดวิชา จะต้องให้สอดคล้องกัน เช่น พวกวิศวกรรมศาสตร์ แบ่งไว้ 5 สาขาวิชา ได้แก่ วิศวกรรม-อากาศยาน วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมโยธา และวิศวกรรมอุตสาหการ ซึ่งทั้ง 5 สาขาวิชานี้จะต้องเรียน เช่น วิชากลศาสตร์ วิศวกรรมเป็นวิชาร่วมเฉพาะสาขา ส่วนวิชาเฉพาะสาขานั้นแต่ละสาขาวิชาจะเน้นหนักไปในสาขาวิชานั้นโดยเฉพาะ เช่น สาขาวิชาวิศวกรรมอากาศยาน จะต้องเรียนวิชาอากาศพลศาสตร์ วิชากลศาสตร์การบิน และ วิชาการแผนแบบอากาศยาน ส่วนพวกวิศวศาสตร์นั้นได้แบ่งไว้ 4 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการจัดการระบบ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาบริหารศาสตร์ และสาขาวิชาเคมี-ฟิสิกส์ ซึ่งทั้ง 4 สาขาวิชานี้จะต้องเรียน เช่น วิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีกับการสงคราม เป็นวิชาร่วมเฉพาะสาขา เป็นต้น ส่วนหมวดวิชาเฉพาะสาขานั้น แต่ละสาขาวิชาที่จะเน้นหนักไปในสาขาวิชานั้นโดยเฉพาะ

สำหรับวิชาภาษาอังกฤษนั้นเป็นวิชาร่วมที่นักเรียนนายเรืออากาศจะต้องเรียน ตลอด 5 ชั้นปี และหลักสูตรยังได้จัดวิชาศิลปศาสตร์การบิน ซึ่งเป็นวิชาร่วมให้นักเรียนนายเรืออากาศชั้นปีที่ 5 ทุกสาขาวิชาได้ศึกษา เพื่อเป็นการปูพื้นฐานในด้านการบินต่อไป

นอกจากทั้ง 3 หมวดวิชาดังกล่าวข้างต้นแล้ว นักเรียนนายเรืออากาศยังคงต้องศึกษาและประกอบกิจกรรมต่อไปนี้

การฝึกอบรมวิชาทหาร และความเป็นผู้นำ จะกระทำตลอด 5 ปีการศึกษา เป็นการฝึกนักเรียนนายเรืออากาศในหน้าที่ผู้บังคับบัญชา และฝ่ายอำนวยการ เพื่อให้มีโอกาสใช้คุณสมบัติของความเป็นผู้นำในการปกครองบังคับบัญชา และให้มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และระเบียบวินัยฝังแน่นในจิตใจ ส่วนใหญ่เป็นการฝึกให้ปฏิบัติ หรือเป็นการสอนประกอบการปฏิบัติ รวมทั้งการรวบรวมแบบธรรมเนียมและการอบรมจริยศึกษา ไม่นับหน่วยกิตเหมือนการศึกษาวิชาวิทยาการ แต่มีการวัดผลทุกวิชา ใช้เวลาอบรมทั้งสิ้น ประมาณ 2,๓๓๐ ชั่วโมง ในแต่ละปีการศึกษา แบ่งการฝึกอบรมเป็น 2 ภาค คือ การฝึกอบรมภาคฤดูร้อน และการฝึกอบรมในภาคเรียน

การฝึกอบรมพลศึกษาและการกีฬา กระทำตลอด 5 ปี การศึกษาวิชาที่ฝึกสอน ไม่นับหน่วยกิต แต่กำหนดให้มีการวัดผลในวิชาพลศึกษา และการฝึกกีฬาบังคับ 17 ประเภท โดยจัดขึ้นเป็นชมรมกีฬา ให้นักเรียนนายเรืออากาศสมัครเข้าเป็นสมาชิกชมรมต่าง ๆ ในแต่ละภาคการศึกษา มีชั่วโมงการฝึกทั้งสิ้นประมาณ 45๐ ชั่วโมง

การฝึกอบรมกิจกรรมพิเศษ มิได้กำหนดแนวฝึกสอนและระยะเวลาไว้แน่นอน เช่น ชมรมพุทธศาสตร์ การดนตรี กิจกรรมเครื่องบินเล็ก การเพาะกาย การฝึกทำอาวุธประกอบ ดนตรี การสวนสนามในพิธีสำคัญต่าง ๆ คงใช้เวลาของการฝึกอบรมนักเรียนนายเรืออากาศ จะได้รับการส่งเสริมให้แสดงออกซึ่งความรู้ความสามารถ ประสบการณ์เฉพาะตนในทางที่จะ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม นอกเหนือไปจากวิชาที่จะต้องศึกษา

การเสริมสร้างประสบการณ์ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนนายเรืออากาศ มีความรอบรู้กว้างขวางขึ้น ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อมในการ ปฏิบัติงานในอนาคต จึงจัดให้นักเรียนนายเรืออากาศมีการคู่มือของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้ง ทางทหาร และทางพลเรือน ตลอดจนหน่วยงานเอกชนที่น่าสนใจ นอกจากนี้ยังให้มีการฝึกเดิน อากาศไปยังประเทศใกล้เคียง เพื่อให้คุ้นเคยกับการปฏิบัติงานในอนาคต และฝึกบินเครื่องบิน ร่อนเพื่อปูพื้นฐานสำหรับเข้ารับการฝึกบินต่อไปในอนาคต

การวัดผลการศึกษา

การวัดผลการศึกษาวิชาวิทยาการจะแตกต่างจากด้านการฝึกอบรมทหารและด้าน การฝึกพลศึกษา โดยที่การฝึกอบรมวิชาทหารและพลศึกษามีการวัดผลทุกครั้งที่เกิดอบรม ผลการฝึกอบรมจะใช้สำหรับตัดสินการเลื่อนชั้นและการสำเร็จการศึกษา แต่มิได้นำไปรวมกับ ผลการศึกษาวินิจฉัยวิทยาการ ในการวัดผลการศึกษานั้น ได้มีการวัดผลการศึกษาระหว่างภาค เรียน การวัดผลการศึกษาปลายภาคเรียน และนักเรียนนายเรืออากาศผู้ใดมีเวลาศึกษาใน ด้านวิทยาการตามหลักสูตรต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ในภาคเรียนใด นักเรียนผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าสอบ ปลายภาคเรียนนั้น เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากสภาโรงเรียนนายเรืออากาศ

สำหรับเกณฑ์ตัดสินผลการศึกษา นักเรียนนายเรืออากาศที่ได้รับการพิจารณา เลื่อนชั้น การศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีแต้มเฉลี่ยสะสมของทุกกระบวนวิชาที่ต้องศึกษาตามหลักสูตรวิชาวิทยาการ ตั้งแต่เริ่มศึกษาในชั้นปีที่ 1 จนสิ้นภาคปลายของปีการศึกษานั้นไม่ต่ำกว่า 2.๐๐
2. มีแต้มเฉลี่ยของทุกกระบวนวิชา เฉพาะสาขาที่ต้องการศึกษาตามหลักสูตรวิชา วิทยาการของปีการศึกษานั้นไม่ต่ำกว่า 2.๐๐ หรือสอบแก้ตัวผ่าน
3. มีลำดับชั้นของแต่ละกระบวนวิชาที่ต้องศึกษาตามหลักสูตรวิชาวิทยาการ ไม่ต่ำกว่า D หรือสอบแก้ตัวผ่าน

4. มีผลการฝึกอบรมวิชาทหารและพลศึกษาเฉพาะปีการศึกษานั้นอยู่ในลำดับชั้น (สอบกระบวนวิชาที่ไม่มีหน่วยกิตผ่าน)
5. มีคะแนนความประพฤติเฉพาะในปีการศึกษานั้น ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

การสำเร็จการศึกษา

นักเรียนนายเรืออากาศที่ได้รับพิจารณาให้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศ จะต้องมีความสอดคล้องตามหลักเกณฑ์เดียวกันกับการเลื่อนชั้นการศึกษา แต่ต้องมีเฉลี่ยสะสมของทุกกระบวนวิชาคิดตั้งแต่เริ่มศึกษาในชั้นปีที่ 1 จนจบหลักสูตร หรือสิ้นภาคปลายปีการศึกษา ชั้นปีที่ 5 จำนวน 200 หน่วยกิต และจะต้องผ่านการอนุมัติผลการศึกษาจากสภาโรงเรียนนายเรืออากาศถึงจะมีผลที่สมบูรณ์ และเมื่อนักเรียนนายเรืออากาศได้สำเร็จการศึกษาในชั้นปีที่ 5 แล้ว โรงเรียนนายเรืออากาศจะต้องเสนอรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาและผลการศึกษาดังกล่าว เข้ารับราชการและแต่งตั้งยศเป็นว่าที่เรืออากาศตรี แล้วจัดสรรผู้สำเร็จการศึกษาให้ไปปฏิบัติงานตามส่วนราชการต่าง ๆ ตามแผนการบรรจุกำลังพลในปีนั้น ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของหน่วยงานและนโยบายของกองทัพอากาศ

แผนการบรรจุกำลังพล

แผนการบรรจุกำลังพลของกองทัพอากาศ เป็นแผนการบรรจุกำลังพลประจำปีต่อปี กำลังพลที่จะบรรจุเข้ารับราชการนั้น จะเป็นกำลังพลที่กองทัพอากาศผลิตเองได้ เช่น ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศ โรงเรียนเจ้าอากาศ เป็นต้น ส่วนกำลังพลที่จะบรรจุเข้ารับราชการอีกประเภทหนึ่ง เป็นกำลังพลพิเศษที่กองทัพอากาศผลิตเองไม่ได้ จะต้องรับมาจากบุคคลภายนอก เช่น จากผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยทั้งใน และต่างประเทศ ระดับปริญญาตรีขึ้นไป และในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี เช่น ปวช., ปวท. เป็นต้น ซึ่งในการจัดทำแผนการบรรจุกำลังพลนี้ จะมีกรมกำลังพลทหารอากาศเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

เมื่อแก้ไขแผนยเรืออากาศสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศ และได้รับการบรรจุเข้ารับราชการและแต่งตั้งยศเป็นว่าที่เรืออากาศตรีแล้ว กรมกำลังพล ทหารอากาศ จะต้องพิจารณาและจัดสรรกำลังพลดังกล่าว สนับสนุนให้กับส่วนราชการของ กองทัพอากาศ (กองทัพอากาศ, 2530) คือ

1. ส่วนบัญชาการ มีหน่วยขึ้นตรง 8 หน่วย ประกอบด้วย กรมกำลังพลทหารอากาศ กรมข่าวทหารอากาศ กรมเวชทหารอากาศ กรมยุทธการทหารอากาศ กรมส่งกำลังบำรุงทหารอากาศ กรมสารบรรณทหารอากาศ สำนักงานเลขานุการกองทัพอากาศ และสำนักงานปลัดบัญชาทหารอากาศ
2. ส่วนกำลังรบ มีหน่วยขึ้นตรง 6 หน่วย ประกอบด้วย กรมควบคุมการปฏิบัติทางอากาศ กองพลบินที่ 1, 2, 3, 4 และกรมอากาศโยธิน
3. ส่วนยุทธบริการ มีหน่วยขึ้นตรง 8 หน่วย ประกอบด้วย กรมการลาดตระเวนทางอากาศ กรมขนส่งทหารอากาศ กรมช่างโยธาทหารอากาศ กรมช่างอากาศ กรมพลธิการทหารอากาศ กรมแพทย์ทหารอากาศ กรมสื่อสารทหารอากาศ และกรมสรรพาวุธทหารอากาศ
4. ส่วนการศึกษา มีหน่วยขึ้นตรง 4 หน่วย ประกอบด้วย สถาบันวิชาการทหารอากาศชั้นสูง กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนการบิน
5. ส่วนกิจการพิเศษ มีหน่วยขึ้นตรง 4 หน่วย ประกอบด้วย ศูนย์วิทยาศาสตร์ และพัฒนาระบบอาวุธกองทัพอากาศ กรมสวัสดิการทหารอากาศ กรมการเงินทหารอากาศ และสำนักงานตรวจบัญชีทหารอากาศ

ในแผนการจัดสรรผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศเข้าปฏิบัติงานในหน่วยงานต่าง ๆ ของกองทัพอากาศนั้นจะต้องเป็นไปตามผลการวิเคราะห์การใช้กำลังพล และแผนการบรรจุกำลังพลในปีนั้น ๆ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาและผ่านการตรวจร่างกายไปเป็นศิษย์การบิน ก็จะแยกไปศึกษาต่อที่โรงเรียนการบิน และเมื่อสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนการบินแล้ว กรมยุทธการทหารอากาศ ในฐานะหัวหน้าสายวิทยาการและโรงเรียนการบิน จะร่วมพิจารณาและจัดสรรให้ไปปฏิบัติงานในกองพลบินต่าง ๆ ตามความต้องการ และนโยบายของกองทัพ โดยพิจารณาจากคะแนนผลการฝึกอบรมภาคการบิน ภาควิชาการ และคะแนนความประพฤติ ในอัตราส่วนน้ำหนักคะแนน 4 : 3 : 3 ตามลำดับ ทั้งนี้ให้นำมาพิจารณาประกอบกับความสมัครใจของศิษย์การบิน และความเห็นของครูการบินด้วย และให้

กรมกำลังพลทหารอากาศดำเนินการออกคำสั่งให้ไปเป็นนักบินประจำกองที่ฝูงบินต่าง ๆ ตามผลการพิจารณาต่อไป (กรมยุทธการทหารอากาศ, 2534)

สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่ได้เป็นศิษย์การบิน กรมกำลังพลทหารอากาศก็จะพิจารณาจัดสรรผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าว เข้าปฏิบัติงานในส่วนราชการต่าง ๆ ของกองทัพอากาศ โดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา (กรมกำลังพลทหารอากาศ, 2534) ดังนี้คือ

1. สนับสนุนโครงการต่าง ๆ ของกองทัพอากาศที่ได้รับอนุมัติแล้ว
2. สนับสนุนสายวิทยาการให้ตรงกับสาขาวิชาของนักเรียนนายเรืออากาศที่สำเร็จการศึกษา เช่น สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมอากาศยาน ก็จะสนับสนุนในสายวิทยาการเหล่าช่างอากาศยาน หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมโยธา ก็จะสนับสนุนในสายวิทยาการเหล่าช่างโยธา
3. สนับสนุนให้หน่วยต่าง ๆ ได้มีนายทหารสัญญาบัตรที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศ เพื่อเป็นโครงสร้างหลักของหน่วย
4. จัดสรรให้เป็นไปตามผลการวิเคราะห์การใช้ประโยชน์กำลังพลให้คุ้มค่า สำหรับการวิจัยครั้งนี้ศึกษาผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2530 ถึงปีการศึกษา 2533 จำนวน 4 รุ่น และจากแผนการจัดสรรนักเรียนนายเรืออากาศที่สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2530 ถึง ปีการศึกษา 2533 ของกรมกำลังพลทหารอากาศ ดังมีรายละเอียดผู้สำเร็จการศึกษาดังตารางที่ 1 และ 2 ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศ ประจำปีการศึกษา 2530 - 2533 แยกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	ปีการศึกษา			
	2530	2531	2532	2533
วิศวกรรมอากาศยาน	24	20	20	20
วิศวกรรมเครื่องกล	20	18	15	16
วิศวกรรมไฟฟ้า	28	30	25	23
วิศวกรรมโยธา	16	10	10	12
วิศวกรรมอุตสาหกรรม	-	10	16	20
เคมีฟิสิกส์	13	11	10	9
คอมพิวเตอร์	21	25	29	26
บริหารศาสตร์	-	16	15	14
การจัดการระบบ	21	-	-	-
รวม	143	140	140	140

ที่มา : แผนการจัดสรรนักเรียนนายเรืออากาศ ประจำปี 2531 - 2534
กรมกำลังพลทหารอากาศ พ.ศ. 2531 - 2534

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศ ประจำปีการศึกษา 2530 - 2533 ที่ผ่านและไม่ผ่านผลการตรวจร่างกายเป็นศิษย์การบิน

นักเรียนนายเรืออากาศ ที่สำเร็จการศึกษา	จำนวน	ผลการตรวจร่างกายเป็นศิษย์การบิน			
		ผ่าน	ร้อยละ	ไม่ผ่าน	ร้อยละ
ปีการศึกษา 2530 (รุ่นที่ 31)	143	95	66.43	48	33.57
ปีการศึกษา 2531 (รุ่นที่ 32)	140	100	71.43	40	28.47
ปีการศึกษา 2532 (รุ่นที่ 33)	140	95	67.86	45	32.14
ปีการศึกษา 2533 (รุ่นที่ 34)	140	84	60.00	56	40.00
รวม	563	374	66.42	189	33.57

ที่มา : แผนการจัดสรรนักเรียนนายเรืออากาศ ประจำปี 2531-2534
กรมกำลังพลทหารอากาศ, พ.ศ. 2531 - 2534

จากตารางที่ 2 เห็นได้ว่า นักเรียนนายเรืออากาศที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ มีจำนวน 563 คน และได้ผ่านการตรวจร่างกายเป็นศิษย์การบิน จำนวน 374 คน คิดเป็นร้อยละ 66.42 และไม่ผ่านการตรวจร่างกายไปเป็นศิษย์การบิน จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 33.57 สำหรับผู้ที่ผ่านการตรวจร่างกายเป็นศิษย์การบินก็จะแยกไปศึกษาต่อที่โรงเรียนการบิน ส่วนผู้ที่ไม่ผ่านก็จะพิจารณาจัดสรรให้ไปปฏิบัติงานในหน่วยงานต่าง ๆ ของกองทัพอากาศต่อไป

สำหรับการพิจารณาจัดสรรผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศที่ไม่ผ่านการตรวจร่างกาย เป็นศิษย์การบิน โดยพิจารณาสนับสนุนส่วนราชการต่าง ๆ ของกองทัพอากาศ พอสรุปได้ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แผนการจัดสรรผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่ผ่านการตรวจร่างกาย เป็นเคหะการบิน

ปีการศึกษา ที่สำเร็จ	จำนวน ผู้ สำเร็จ	จำนวน ผู้ที่ไม่ ผ่านการ ตรวจ ร่างกาย	แผนการจัดสรรผู้สำเร็จการศึกษา									
			ส่วน บัญชาการ		ส่วน กำลังรบ		ส่วน ยุทธบริการ		ส่วน การศึกษา		ส่วน กิจการพิเศษ	
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2530 (รุ่น 31)	143	48	1	2.08	5	10.42	32	66.67	7	14.58	3	6.25
2531 (รุ่น 32)	140	40	5	12.50	4	10.00	26	65.00	3	7.50	2	5.00
2532 (รุ่น 33)	140	45	5	11.11	7	15.56	25	55.56	6	13.33	2	4.44
2533 (รุ่น 34)	140	56	6	10.71	9	16.07	30	53.57	5	8.94	6	10.71

ที่มา : แผนการจัดสรรนักเรียนนายเรืออากาศ ประจำปี 2531 - 2534
กรมกำลังพลทหารอากาศ พ.ศ. 2531 - 2534

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่าการพิจารณาจัดสรรผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่ผ่านการตรวจร่างกายเป็นเคหะการบิน ให้ไปปฏิบัติงานในส่วนราชการต่าง ๆ ของกองทัพอากาศ ซึ่งได้พิจารณาจัดสรรให้ไปปฏิบัติงานในส่วนยุทธบริการ (สายงานเทคนิค) เป็นส่วนใหญ่ในแต่ละปี คือ ผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2530 ร้อยละ 66.67 ปีการศึกษา 2531 ร้อยละ 65.00 ปีการศึกษา 2532 ร้อยละ 55.56 และปีการศึกษา 2533 ร้อยละ 53.57 ตามลำดับ นอกจากนี้ก็เป็นการจัดสรรให้ในส่วนราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสายงานเทคนิค

และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรบและการปกครองทหาร (กรมอากาศโยธิน ในส่วนกำลังรบ) และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อสนับสนุนหน่วยงานตามจำนวนที่เหมาะสม

สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการตรวจร่างกายไปเป็นศิษย์การบิน จำนวน 374 คน คิดเป็นร้อยละ 66.42 (ตารางที่ 2) เมื่อสำเร็จการศึกษาทางด้านการบินจาก โรงเรียนการบินในแต่ละรุ่นแล้ว ก็จะพิจารณาจัดสรรให้ไปเป็นนักบินประจำกองในฝูงบินต่าง ๆ ตามจำนวนที่เหมาะสมต่อไป

ดังนั้น ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศในสาขาวิชาต่าง ๆ ในการพิจารณาบรรจุเข้ารับราชการ และจัดสรรให้เข้าปฏิบัติงานในหน่วยงานต่าง ๆ ของ กองทัพอากาศในช่วงแรกนั้น จะต้องเป็นไปตามแผนการบรรจุกำลังพล และแผนการจัดสรร ผู้สำเร็จการศึกษาตามที่ได้วางไว้ก่อน โดยในการพิจารณากำลังพลดังกล่าวนี้ เท่าที่ผ่านมา ได้พิจารณาผู้สำเร็จการศึกษาให้ตรงตามสายงานและความรู้ในสาขาวิชาที่สำเร็จมาเป็นหลัก ก่อน โดยคำนึงถึงการใช้ประโยชน์กำลังพลให้คุ้มค่ามากที่สุด ส่วนการพิจารณาโยกย้าย กำลังพลดังกล่าว ในภายหลังก็นั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ความต้องการของหน่วย และ นโยบายของผู้บังคับบัญชาในระดับสูง ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้กำลังพลให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์ สูงสุดต่อหน่วยงาน และกองทัพอากาศ อย่างไรก็ตาม โดยภาพรวมแล้วการบรรจุผู้สำเร็จ การศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศจะต้องพิจารณาความรู้ความสามารถที่ได้ศึกษาจาก โรงเรียนนายเรืออากาศเป็นอันดับแรก นอกเหนือจากนี้ยังสามารถที่จะบรรจุให้รับราชการ ได้ทุกส่วนราชการ ตามนโยบายและความต้องการของกองทัพอากาศ เพราะฉะนั้นในการ ติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศจะทำให้ได้ข้อมูลจากผู้สำเร็จ- การศึกษา ผู้บังคับบัญชาซึ่งนอกจากจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการ วางแผนกำลังพลและการจัดสรรกำลังพลให้เหมาะสมกับหน่วยงานแล้ว ยังนับว่าเป็นส่วนสำคัญ ในการส่งผลต่อการพัฒนากองทัพอากาศต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าวนี้ ได้มีรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายใน และต่างประเทศ

งานวิจัยภายในประเทศ

ได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ เรียงตามลำดับเวลา คือ

ในปี พ.ศ. 2522 สุนิตย์ แวศักดิ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีจากวิทยาลัยครู" เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความสามารถพิเศษและมนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพของการเป็นครู การสนองความต้องการของสังคม และทัศนคติต่อวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีจากวิทยาลัยครูในทัศนะของตนเอง และผู้บังคับบัญชา โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี และไม่แตกต่างกันมีนัยสำคัญ ส่วนความรู้ความสามารถ บุคลิกภาพของการเป็นครู และทัศนคติต่อวิชาชีพครู ในทัศนะของตนเอง อยู่ในเกณฑ์สูงกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุราชการและวุฒิครูต่างกันไม่แตกต่างกัน ผู้บังคับบัญชาเสนอแนะว่าควรเพิ่มความรู้ด้านธุรการ สารบรรณการสนใจใฝ่หาความรู้ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รับผิดชอบงานของตนเองและส่วนรวม และควรคำนึงถึงการแต่งกาย ทรงผม และการพูดจา (สุนิตย์ แวศักดิ์, 2522 : 64-65)

ต่อมา ดำรง จินดารักษ์ ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร เกี่ยวกับความสอดคล้องของหลักสูตรกับคุณลักษณะที่ต้องการของตำรวจและทหารในส่วนของคุณลักษณะของทหารอากาศนั้น พบว่า มี 21 คุณลักษณะ อันได้แก่ มีสุขภาพดี มีบุคลิกลักษณะดี มีความสง่างามเปิดเผย มีความอดทนทั้งกายใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดอย่างมีเหตุผล มีคลยพินิจ และการวิจฉัยดี มีจิตใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความยุติธรรม มีไหวพริบ การตัดสินใจ การตกลงใจรวดเร็ว แน่noon มีน่คงและเด็ดขาด มองโลกในแง่ดี ไม่ประมาท มีความสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความแนบเนียนในการปฏิบัติต่อผู้น้อยหรือผู้ใหญ่ที่เหนือกว่า มีศรัทธากระตือรือร้น หรือความใส่ใจจริงในการทำงาน มีความเชื่อถือได้ และวางใจได้ในการทำงานในหน้าที่ มีลักษณะนิสัยให้ความร่วมมือเป็นหมู่ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีศีลธรรมอันดีงาม มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชาต่อหน่วย และต่อชาติ ไม่เห็นแก่ตัวหรือเอาเปรียบบุคคลอื่นเพื่อความสุขส่วนตัว (ดำรง จินดารักษ์, 2524 : 175-185)

ส่วน ลดาพร รวีรัฐ ได้ทำการติดตามผลมหานบัณฑิต ทางครุศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษา 2518-2520 พบว่า มหานบัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานตรงตามสาขาวิชาที่เรียน เมื่อจบ

การศึกษาแล้ว ไม่มีการเปลี่ยนงานยังคงทำงานที่เดิมแต่มีตำแหน่งหน้าที่สูงขึ้น ส่วนใหญ่พอใจในตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติ สามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการศึกษาระดับปริญญาโทมาปฏิบัติได้มาก ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของมหานักคิดที่เป็นปัญหาหลัก คือ การมีงานที่รับผิดชอบมากเกินไป ไม่พอใจระบบการบริหาร ขาดความเสมอภาคในหน่วยงาน ขาดงบประมาณมหานักคิดมีความเห็นว่าควรปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตร์มหานักคิด และส่วนใหญ่ประเมินตนเองในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับดีมาก ยกเว้นด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งก็สอดคล้องกับความเห็นของผู้บังคับบัญชาของมหานักคิด (ลดาพร รวีรัฐ, 2524)

สำหรับ ศรีลักษณ์ สง่าเมือง ได้ทำการวิจัย เรื่อง การติดตามผล มหานักคิด สาขาวิชามนุษยศาสตร์ พบว่า มหานักคิดสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ร้อยละ 70.7 ทำงานในด้านการสอนในหน่วยงานของรัฐบาล และได้ทำงานตรงตามสาขาวิชาที่เรียน มหานักคิดส่วนใหญ่มีงานทำอยู่แล้ว และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วไม่ได้เปลี่ยนงาน ผลงานทางวิชาการ ที่มีเปอร์เซ็นต์สูงสุดคือ เอกสารประกอบการสอน นอกจากนี้เมื่อนักคิดยังมีผลงานด้านอื่น ๆ เช่น เขียน ตำรา เขียนบทความ และเข้าร่วมประชุมและสัมมนาทางวิชาการ

มหานักคิดส่วนใหญ่ระบุว่า สามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการศึกษาระดับปริญญาโทมาปฏิบัติได้มาก และมีความเห็นว่า ควรปรับปรุงหลักสูตรในสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ให้มีการศึกษาด้านปฏิบัติควบคู่ไปกับทฤษฎีให้มากขึ้น

การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของมหานักคิด ในจำนวนเนื้อหา 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ทางวิชาการ มนุษย์สัมพันธ์ และบุคลิกภาพ พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน (ศรีลักษณ์ สง่าเมือง, 2525 : 88-103)

ในทำนองเดียวกัน สมศรี อ่ำสำอางค์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "คุณภาพบัณฑิตของโรงเรียนนายเรืออากาศ ตามการรับรู้ของอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศ และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต" ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศรับรู้คุณภาพบัณฑิตของโรงเรียนนายเรืออากาศน้อยกว่าการรับรู้ของผู้บังคับบัญชามหานักคิดในทุกด้าน ได้แก่ คุณภาพความเป็นทหาร คุณภาพด้านความรู้ความสามารถ คุณภาพด้านการทำงาน คุณภาพด้านคุณธรรม และคุณภาพชีวิต และเมื่อเปรียบเทียบการรับรู้คุณภาพแต่ละด้านพบว่า คุณภาพด้านความเป็นทหาร และคุณภาพด้านความรู้ความสามารถ อาจารย์และผู้บังคับบัญชารับรู้คุณภาพดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .01 คุณภาพด้านการทำงานและด้านคุณธรรมอาจารย์และผู้บังคับบัญชารับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 และด้านคุณภาพชีวิต

อาจารย์และผู้บังคับบัญชารับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.5 (สมศรี อ่ำสำอางค์, 2531 : 100-113)

กัญญา เกิดโพธิ์ทอง ได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของมหานัทเขต สาขาการสอน สังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2512-2530 พบว่า มหานัทเขตสาขาการสอน สังคมศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้สอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และวิทยาลัยครู ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของมหานัทเขตส่วนใหญ่ คือ การเข้ารับการอบรมและดูงานภายในประเทศ ผลงานทางวิชาการ การเขียนบทความ มหานัทเขตนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาามหานัทเขต ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทุกด้านในระดับมาก ผู้บังคับบัญชาของมหานัทเขตส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า มหานัทเขตมีผลการปฏิบัติงานทุกด้านในระดับดี ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของมหานัทเขต คือ ได้รับมอบหมายมากเกินไป ระบบบริหารล่าช้า เนื้อหาในหลักสูตร ที่กำหนดให้สอนมากเกินไป และผู้ร่วมงานขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน (กัญญา เกิดโพธิ์ทอง, 2532)

นอกจากนี้ ประยอม ภูมิตนเจริญทร์ ได้ติดตามผลครุศาสตร์มหานัทเขต สาขาวิชา อุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2522 ถึงปีการศึกษา 2531 ผลการวิจัยพบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม มีความรู้กว้างขวาง และลึกซึ้ง ในศาสตร์อุดมศึกษา บรรลุผลอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านเนื้อหาวิชานั้น หมวดวิชาบังคับทุกวิชาเป็นประโยชน์ในการทำงานอยู่ในระดับมาก และมีรายวิชาเลือกประมาณ 5-6 วิชา ที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการทำงานมาก ด้านการจัดการเรียนการสอนมหานัทเขตประทับใจในความเป็นกันเองของอาจารย์ผู้สอนมาก และเห็นว่าผู้เรียนควรมีวิสัยในตนเองในการทำงาน ศึกษาค้นคว้าก่อนเข้าชั้นเรียนตามประมวลคำสอนรายวิชาที่อาจารย์กำหนดไว้ และแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนให้มากขึ้น ควรมีการประเมินผลการเรียนการสอน และให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสม่ำเสมอ ด้านการทำวิทยานิพนธ์มหานัทเขตส่วนใหญ่ใช้เวลาศึกษา 2 ปี 6 เดือน และใช้เวลาในการทำวิทยานิพนธ์ 1 ปี มหานัทเขตเห็นควรที่จะปรับกลไกในการเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์เร็วขึ้น เพื่อจะได้สำเร็จการศึกษาภายใน 2 ปี

มหานัทเขตมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ดี คือ หลังสำเร็จการศึกษา มหานัทเขตมีผลงานทางวิชาการมากขึ้น ได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้มากขึ้น โดยเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน นอกจากนี้การให้บริการทางวิชาการโดยได้รับเชิญเป็นวิทยากร และประธาน กรรมการเพิ่มขึ้นมากกว่าแต่ก่อน เข้าศึกษาในภาควิชาอุดมศึกษา

ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของมหานักเทศ เห็นว่ามหานักเทศสาขาวิชาอุดมศึกษา มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความเป็นนักวิชาการ และความเป็นผู้นำในระดับมาก ส่วนที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของมหานักเทศ คือ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านความเป็นนักวิชาการ และความเป็นผู้นำในระดับมาก ส่วนที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของมหานักเทศ คือ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านความเป็นนักวิชาการ โดยที่ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีความเห็นว่ามีคุณภาพสูงกว่า (ประยอม ภูมิรัตน์เจริญทร์, 2534)

โรงเรียนนายเรืออากาศได้มีการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาบ้าง เพื่อจักได้ข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นมาตรฐานสากล อันจะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศได้ไปศึกษาต่อทั้งภายในและต่างประเทศในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งพบว่ามีความสำเร็จในคำดังกล่าว ส่วนการติดตามผลจากผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศที่ไปปฏิบัติงานในส่วนราชการต่าง ๆ ของกองทัพอากาศอย่างจริงจัง ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สำเร็จการศึกษาจากการตรวจเยี่ยมหน่วยงานของคณะอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศเป็นครั้งคราวเท่านั้น เพื่อนำมาประกอบในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี

งานวิจัยในต่างประเทศ

ในปี ค.ศ. 1969 คอสส. ได้ทำการวิจัยเรื่อง "โครงการปริญญาโทของมหาวิทยาลัยนอร์สเวสเทิร์น" โดยศึกษาจากผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นร่วมกันว่า มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงรายวิชาเกี่ยวกับวิธีสอนทางด้านวิชาการ ควรเน้นทางด้านปฏิบัติให้มากขึ้น
2. ผู้บังคับบัญชาส่วนมากเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาตามโครงการนี้มีคุณภาพดี
3. ผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่า โครงการด้านวิชาสามัญมีประโยชน์มากกว่าด้านวิชาการ และผู้สำเร็จการศึกษา 80% ประกอบอาชีพครู สรุปแล้วโครงการนี้ควรจะดำเนินการต่อไป แต่จะต้องปรับปรุงความสามารถทางการสอนในระดับมัธยมศึกษาให้มากกว่าเดิม (Theodore Godney Kauss 1969 : 21362 A)

ต่อมา ซิงตีส ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การติดตามผลคุณนั้บัณฑิตทางการศึกษา จากแผนกบริหารการศึกษา และการศึกษาและการแนะแนวของมหาวิทยาลัยรัฐเจอร์

(Rutgers University) มลรัฐนิวเจอร์ซีย์ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1949-1969" โดยสอบถามความคิดเห็นของคณาจารย์และผู้บังคับบัญชา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชาต้องการให้มหาวิทยาลัยสาธิต และฝึกความเป็นผู้นำ รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับเทคนิคใหม่ ๆ ทางการศึกษา ส่วนคณาจารย์เห็นว่า ควรสนับสนุนวิธีต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอนระดับปริญญาเอก เช่น การสัมมนาการศึกษาปัญหาเฉพาะราย การศึกษาด้วยตนเองและการฝึกงาน และเห็นว่า ประสพการณ์ที่ได้รับระหว่างเรียนในระดับปริญญาเอก มีประโยชน์ต่อการฝึกทักษะ และด้านการดำเนินชีวิต เช่น ค้นคว้าเครื่องมือและวิธีวิจัย ขอบเขตในการบริหารงาน และมีโอกาสได้ฝึกทักษะในการบริหารงานทางการศึกษา (Vincent De Sanctis 1971 : 3203 A)

ส่วน เบนเน็ตต์ ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของคณาจารย์สาขาการให้ความปรึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย โอไฮโอ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1956-1982 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลจากผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง เพื่อศึกษาว่าผู้บังคับบัญชามีความรู้ลึกซึ้งรับรู้อย่างไรต่อคณาจารย์ และเพื่อต้องการรับทราบข้อเสนอแนะจากผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้าง ของคณาจารย์ ทราบว่า ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษา มีความรู้ระดับปริญญาเอก สาขาศึกษาศาสตร์ และมีประสบการณ์ในการนิเทศ ผู้บังคับบัญชาประเมินคณาจารย์ในหัวข้อคุณสมบัติของผู้ให้คำปรึกษา อยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม คณาจารย์มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้และความก้าวหน้าทั้งในด้านการศึกษา และการปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชาเสนอให้มีการเพิ่มทักษะทางด้านทฤษฎีการให้คำปรึกษา การบริหาร และการฝึกงาน อย่างไรก็ตาม ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างประเมินคุณภาพของคณาจารย์จากมหาวิทยาลัย โอไฮโอ ดีเยี่ยมและทัดเทียมมหาวิทยาลัยอื่น (Bennett.M Emyrtle Hayes 1984 : P. 84-A)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย